

*Montering av prefab
balkongelement av
betong*

Förutsättningar

Förarbete

Egenkontroll

Genomförande

Denna **arbetsinstruktion** är utformad för att användas vid detaljplanering och arbetsberedning på bygg- och anläggningsprojekt. Med väl genomarbetade planering uppnås god personsäkerhet och rimlig belastning samtidigt som arbetet organiseras smart och kostnadseffektivt.

Personssäkerhet — Riskinventering

Arbetsmoment: Montering prefab balkongelement

Arbetsmoment & Problem	S	K	Risk= S*K	Åtgärd
Klämskador	3	70	210	Förankra/lagra på anvisad plats
Kranarbete med element/ klämskador	30	5	150	Utbildning i krandidrigering/ stoppning
Nedfallande material/krossn.	10	15	150	Hjälm obligatorisk
Fall från stege, fallskador	10	15	150	Ställning i större utsträckning
Oordning på arbetsplats = Vrick/fall-skador	10	15	150	Regelbunden städning

Sannolikhet = S
Konsekvens = K
Risk = S * K

Bedömning av sannolikhet

S = 0,1	Mycket osannolik	(<1 ggr/10 år)
S = 1	Osannolik	(1 ggr/10 år)
S = 3	Låg sannolikhet	(1 ggr/3 år)
S = 10	Relativt sannolik	(1 ggr/år)
S = 30	Sannolik	(1 ggr/mån)

Bedömning av konsekvens

K=0,5	Bagatell
K=1	Mycket liten (1 - 2 dgr sjukskrivning)
K=5	Liten (3 - 7 dgr sjukskrivning)
K=15	Kännbar (8 - 29 - " -)
K=70	Allvarlig (30-299 - " -)
K=500	M. allvarlig (>300 - " -)

Personssäkerhet — Skyddsutrustning

Bilder ur Arbetsmiljöverkets broschyr Säkrare bygg- och anläggningsarbete

Personlig skyddsutrustning § 71

Skyddshjälm och skyddsskor ska användas om det inte är uppenbart obehövt. Annan personlig skyddsutrustning t.ex. ögonskydd, hörselskydd och handskar ska användas när det behövs.

Fallskyddssele

Ibland krävs säkerhetssele med lina som skydd i stället för räcke eller annan utrustning.

I 88 § i föreskrifterna anges hur man ska bedöma vilket alternativ man ska välja.

Om personlig fallskyddsutrustning med lina används ska lina fästas i lämplig anordning på taket, t.ex. en fast skyddsanordning. Om detta inte går att ordna ska lämplig person utses som håller fast lina, lämpligen genom avhåll.

Lina ska hållas sträckt under arbetet. Det är viktigt att kontrollera att fästena är pålitliga.

Detta gäller också fasta skyddsanordningar.

Skyddsräcke vid takarbete.

Personligt fallskydd, helsele insydd i väst.

Personsäkerhet — Skyddsåtgärder

Tillträdesleder § 63

Till varje plats där arbete utförs ska det finnas säker tillträdesled t.ex. trappa eller landgång.

Anliggande stege är i allmänhet inte lämplig som tillträdesled.

Utrymning § 27-30

Alla arbetsplatser ska kunna utrymmas i händelse av fara, t.ex. brand.

Alla ska snabbt och säkert kunna nå säkert område.

Särskilt anordnade utrymningsvägar samt återsamlingsplatser ska vara markerade med skyltar.

Dörrar för utrymning ska lätt och omedelbart kunna öppnas utåt i utrymningsriktningen.

Personssäkerhet — Skyddsåtgärder

Första hjälpen § 31

Första hjälpen ska kunna ges. Personal som är utbildad att ge första hjälpen ska alltid kunna tillkallas. Utrymmen och utrustning för första hjälpen ska vara utmärkta med skyltar.

Det ska även finnas anslag med telefonnummer till ambulans och räddningstjänst samt adress och om det behövs färdbeskrivning.

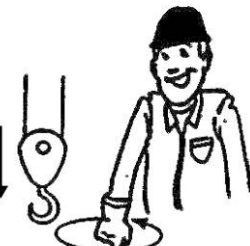
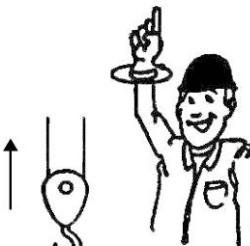
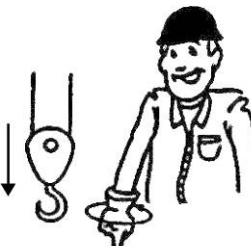
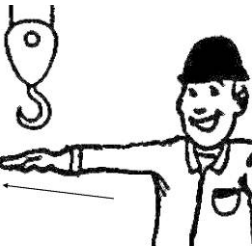
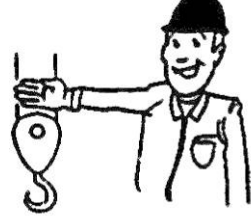

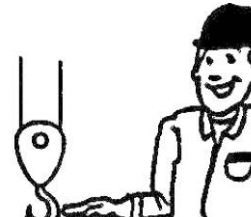

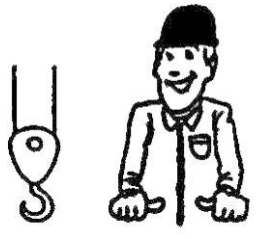
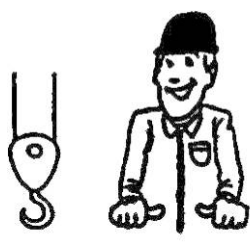
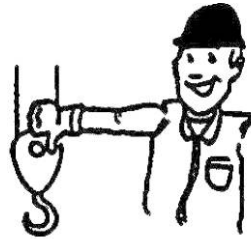
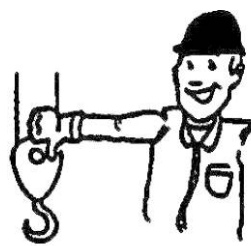

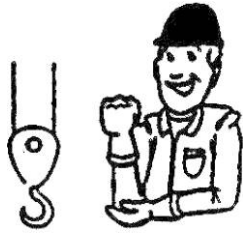
Bestämmelser om första hjälpen finns även i AFS 1999:7 "Första hjälpen och krisstöd".

Se upp för fallande föremål § 67

Områden där det finns risk för fallande föremål ska spärras av och markeras på något sätt. Om sådana områden måste beträdas så ska skyddstak, täckta gångar eller liknande anordnas.

(Se även AFS 2008:13, bilaga 3)

 <p>Upp</p>	 <p>Ner</p>	 <p>Sakta upp</p>	 <p>Sakta ner</p>	 <p>Stopp</p>
 <p>Sväng i visad riktning</p>		 <p>Förflytta till</p>	 <p>Hastigt stopp</p>	
 <p>Bom ut</p>	 <p>Bom in</p>	 <p>Bom upp</p>	 <p>Bom ner</p>	 <p>Signal ej uppfattad</p>
 <p>Öppna</p>	 <p>Stäng</p>	 <p>Huvudspel</p>	 <p>Hjälp spel</p>	 <p>Slut</p>

Utrustning och maskiner

Verktyg och utrustning

- Måttband eller tumstock
- Markeringspenna
- Hammare
- Kofot
- Najtång
- Armeringbockare

- Svetsutrustning

Material

- Läcka 'GNU-utrymma' i underkant av skarv bjälklag/platta
- Tätningsband
- Najtråd

- Täckmaterial/skydd för balkongens överyta
- Skyddsräcken

- Svetsbara armeringsstänger
- Svets elektroder

Upplag

Som vanligt skall elementen lastas så de kan lossas i monteringsordning.

Här har de fått lossas och läggas i upplag för att få dem i rätt ordning.

Montaget tar som regel tid varför det kan vara bra om släpet med element kan stå på bygget som upplag

Räckes-stolpar monteras medan elementen är på marken.

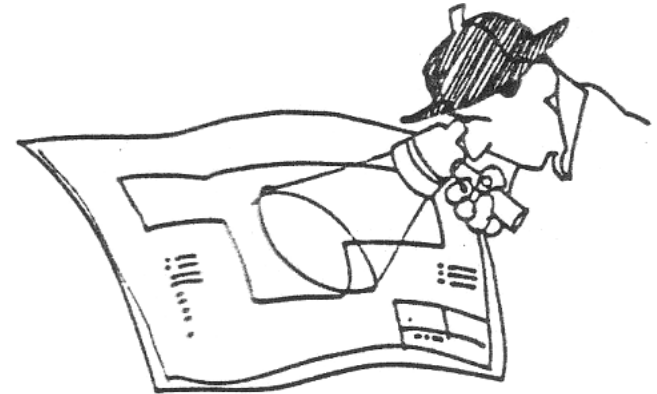

Mall och instruktion

Nr	Kontrollpunkt	Metod eller utrustning	Frekvens	Resultat	Datum Signatur	Avvikelse/åtgärd Godk./ej
1	Montering					
2	Överkant fall med 1:100	Vattenpass				
3	Tätning underkant för betongläckage	Skumplast-remsor				
4	Kompletterande armering					
5	Isolering					
6	Svetsning vid fixering					
7	Skydd av platta					
8						

Kvalitetskriterier för projektet och produkten

- Studera ritningar, beskrivningar och kontrollplan
- Tänk igenom möjliga **produktionsmetoder** och hantering av material, hjälpmedel etc som klarar ställda krav

Tänk särskilt på att

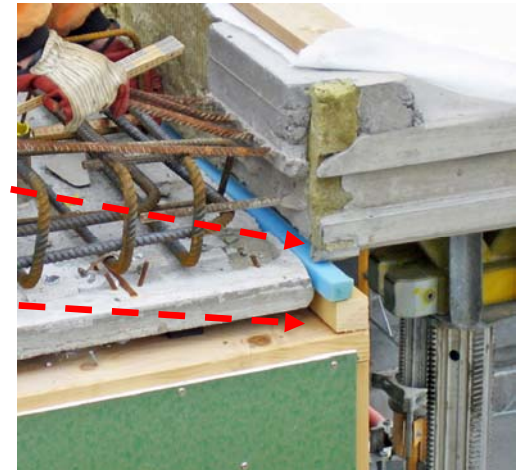
- kontrollera placering och riktning på element – rätt element i rätt riktning
- stötta och loda elementen
- montera inte skadade element

Montering balkongelement 1(5)

Elementen placeras på samma sätt som plattbärlag på stämp och bockryggar.

En tätningssremsa (blå) läggs under skarven element/bjälklag för att förhindra betongläckage vid gjutningen.

En läkt läggs som stöd för utvändiga gipsskivan

Vissa armeringsjärn bockas i läge med en armeringsnyckel.

Kontroll av alla mått

Montering balkongelement 3(5)

Elementet på
plats lyftkedjor
kan lossas

**OBS! Bra med
knäskydd vid
dessa
arbetsmoment**

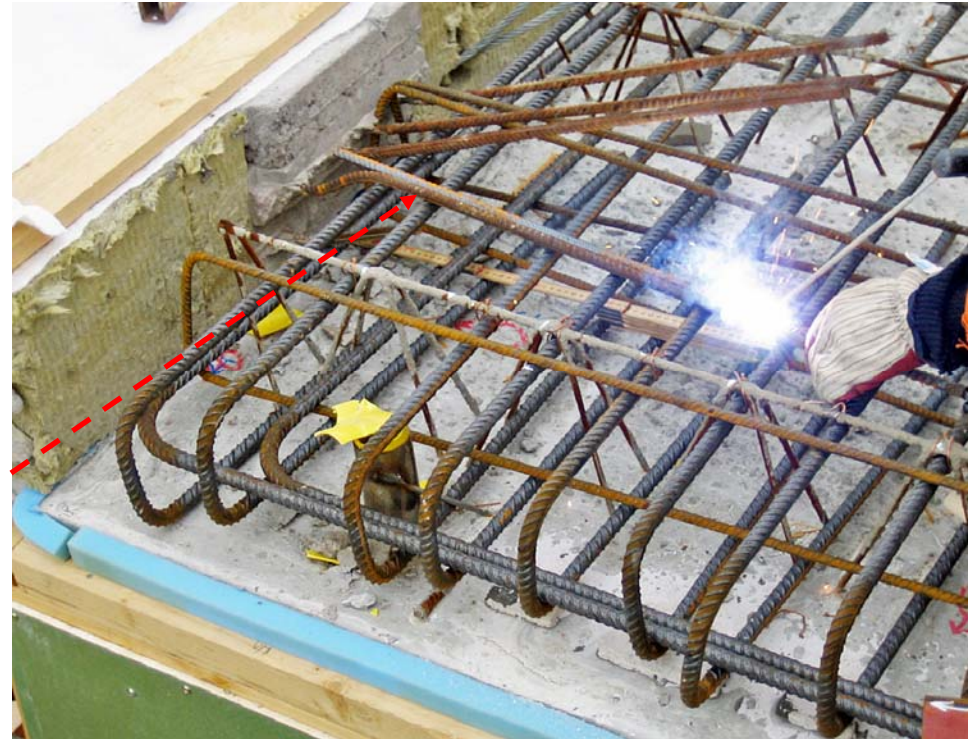
Montering balkongelement 4(5) - Svetsning

Fixering i läge

Några armeringsjärn svetsas i plattbärlagets överkantsarmering för att plattan skall fixeras med fall 1:100 i överkant.

Vid gjutningen vill de gärna flytta sig lite.

Här svetsas ett cirka 2 m långt järn i överkantsarmeringen som sedan också fästs samman med ett järn som sitter i balkongelementet

Montering balkongelement 5(5)

Klart för gjutning
Elementen har varit bra täckta men
täckningen har lossat lite.

Skyddsräcken är monterade.